

"העולם הזה" 1847, מכתב למערכת על הנושא: מלחמה חוקית בכפייה הדתית.

הקורא אלכס קסלן קורא. לנו הכופרים בדת, לצאת למלחמה בכפייה הדתית. בתור תרגיל הוא מציג לפרוץ את מח-סומי שכונת מאה שערים. ובכן, מסתבר מנסיונות העבר שתרגילים מסוג זה אפילו לא מדגדגים את הכפייה. לא המעבר החופשי דרך שכונת דתיים היא הבעייה, אלא הסימתם את הדרכים החופשיות של החילוניים. זה מתחיל בטקס האילולי הי ברברי של כריית העורלה, נמשך בעליה לתורה של הברימצווה, ונגמר בטקסי ה נשואין והקבורה. שלא לדבר על הסימת שירות האוטובוסים בשבתות.

לשום מלחמה בכפייה אין סיכוי לנצחון כל עוד אין לה האומץ למרידה של ממש. דהיינו: לומר לא (בי"א רבתי) למוהל ולרב!

למען

הדיוק ההיסטורי

"העולם הזה" 1840, סיפור ב"אני שים", איך השתלט אלוף (מיל.) אברהם יפה על קיבוץ בית אלפא. מצאנו בעיתונכם רשימה קצרה: "איך

אחות בנטה לרסן

צייתנית וממושמת

...ב-1940 עלה להתיישבות. ליד בית אלפא. קיבוץ גיריוד — כשאחד ממת יישובי...

לטובת הקוראים צריך לדייק בתאריכים בתולדות ההתיישבות. שמואל הרמוני, ארכיון גיריוד, ניריוד

המנכ"ל

והמלצרות

"העולם הזה" 1847, סיפור ב"אני שים" על מנכ"ל "כור" מאיר עמית העומד בתור עם מגש ביד, במסעדה בבית המרכז החקלאי.

ברוב היותכם לשבת ולפאר את צני-עתו של מנכ"ל כור האלוף (מיל.) מאיר עמית (דבר נכון ויפה כשלעצמו). פגעתם בגסות בכבודם של שאר המנהלים, המנכ"לים והמזכ"לים היושבים בבית; ובכן לידעתכם, כלם כאחד עומדים בתור עם מגש בידם; המסעדה מבוססת על שרות עצמי, ואין בה כלל מלצריות או מלצרים; מה שנכון הוא — היא עמית למדי. דבר נוסף: הבית איננו בשום פנים ר אופן בית כור אלא — בית המרכז החקלאי, של כור. לתנובה, לתנועת המושבים, לאיחוד הקבוצות והקיבוצים, ולאירגונים המקצועיים-החקלאיים (כפלחה, לול, דבש וכו') — יש בו חלק ונחלה.

בועז אפלכאום

עוזר למזכ"ל ההסתדרות החקלאית, ת"א

כתב העולם הזה שטעד במסעדה, ראה את מנכ"ל כור מאיר עמית עומד בתור עם מגש ומלצריות נושאות מגשים עולות במעלית לקומות העליונות של הבניין.

רגע של עברית

כאחד מקוראי עיתונכם הוותיקים, שעיסוקו ומלאכתו בלשון העברית, אני רוצה להעיר על שיבוש רווח מאוד שכל עיתונאים משתמשים בו מבלי דעת שאכן שיבוש הוא. העיתונאים כותבים במאמריהם: היה זה, הייתה זאת, אלה, היו אלו, הייתה זו. דין הוא שידעו סדר המילים בעברית מחייב כאן שהכינוי הרומז בא לפני הפועל (במיקרה: היה) ולא אחריו. סדר המילים הזה, הנקוט בעיתונים, בא מן הפולנית. בפולנית: היה זה, הייתה זאת, היו אלה כשהפועל קודם לכינוי הרומז או לכינוי הגוף. בפולנית גם אומרים: הייתה היא, היה הוא, היו הם, היו הן במקום: היא הייתה, הוא היה, הם היו! בעברית: זה היה, זו הייתה, זאת הייתה, אלה היו, אלו היו! ולא: היה זה, הייתה זאת, הייתה זו, היו אלה, היו אלו!

זה סדר המילים בעברית ואין לשנותו ומאחר שאנו דוברים עברית ושומעים עברית דין הוא שגם נכתוב עברית! ועברית אין פירושה רק מילים עבריות אלא פירושה סדר מילים וסגנון עבריים. אפשר לכתוב ספר שלם באנגלית וכל עוד סדר המילים עברי הוא גם הספר יהיה עברי ואפשר לכתוב ספר כותב במילים עבריות ובלי שום מילה לועזית ואף-על-פיכך הספר יהיה ספר לועזי משום שסדר המילים הוא לועזי!

ואני רוצה גם לנסות להסביר לעורכים כיצד צמח המשפט הזה: היה זה. במקורותינו כתובים פעלים בהווה בצירוף כינויי גוף בשתי

עוול לאבא קובנר

עיתון יהודי הלוחם מלחמות שנראות לו כמצפוניות. ואם איני טועה בהערכתו זו — הרי אני פונה אליכם וקורא לכם, לנסות לתקן את העוול שנגרם לאבא קובנר. איני יודע איך, אין לי מה להציע לכם. אם תרצו לתקן — אני סומך עליכם שתדעו איך וכיצד. אם העוול הזה אינו מטרידכם — הרי תעברו על פנייתי זו לסדר היום בהסבר כזה או אחר ואני אלמד עוד לקח על טיבו של הג'ונגל שלנו והאישים הפועלים בו ונאמרים וכותבים את אשר הם מוצאים לנחון ולמועיל להם.

מכתבי זה, איננו רק אישי. איש אינו יודע עליו. מאוד ייתכן והוא באמת אינו אלא רק נסיון נאיבי נלי עג. ובכל זאת — אנא רשמו בפניכם שכותב לכם אדם שמסרב להאמין, שלא המצפון והאחריות ההיסטורית הם העומדים מאחורי פעילותכם על הבמה הציבורית שלנו.

יהודה טובין, בית-זרע העולם הזה לא גרם עוול לאבא קובנר, כי אם פירסם בדייקנות טענה שהושמעה נגדו על ידי איש-ציבור ידוע, הילל זיידל, ואת תשובת אבא קובנר עצמו, בינתיים חזר בו זיידל מטענותיו והעיקריות, ובזאת חוסלה, כנראה, הפרשה, מבלי שנפגעה דמותו של קובנר כלוחם גיטו וילנה.

הרבה מאוד דברים — ישא אותם הרוח והזמן ישיכיה אותם. העוול שנגרם הפעם — הוא שייך לתחום אחר. לא בכל מותר להתעלל — אם מאחורי רי הכל קיים מצפון ואחריות יהודית ואנושית ומצפון. מדוע אני כותב לכם?

אני רוצה להאמין, שאתם מסוגלים להעצר לרגע ולראות את הדבר שיעשה בעתונכם — כפי שחייב לראותו

אבא קובנר מצפון יהודי

"העולם הזה" 1843, "גיבור מרד הגיטו הואשם ב"הפקרת יהודים", על איש שמותו של הילל זיידל את אבא קובנר.

מזה שנה אני מרכז את פעולות מורשת — אבל אני כותב לכם כאדם לאדם, כיהודי ליהודי ועל אחריותי הי אישית בלבד. עיתונכם — גרם עוול משווע לאבא קובנר. יש לי קצת נסיון בעבודה ציבורית וגם המתרחש בעיתונות אינו זר לי. אני גם מסוגל להבין, מה מגיע אותכם ואיך הרשימה נראית בעיניכם. אינני צריך להציג בפניכם את אבא קובנר, את עברו "שם" אינני מעלה על הדעת שאתם נכונים לתת בעתונכם מקום לדבר — שהוא בבחינת עוול אישי ויהודי שקשה לשאת. והרקע הוא רקע השואה האימתי, מכל, ועמית דתו של אבא קובנר וחבריו בה. אבל — הדבר פורסם בעתונכם, כאילו עוד "פרשה" בין כל הפרשות האחרות ואתם בטח יכולים להשיב: אם האיש אינו אשם יתגונן ויעמוד על שלו. איני מעלה על הדעת — שאי אפשר לפנות למצפונכם האנושי והיהודי, ש"הפניה היא בבחינת מעשה לידות או נאיביות נלעגת. שהתשובה לפורמא לית והצרכים של העיתון — הם התשובה היחידה שיכולה להיות בפיכם.

מאחר ואין שום חילוני שיעז לנפץ את אוזני האופנה הדתית הנצחית ולצאת מהתלם — נשארות הדרכים החילוניות חסומות.

מדי כמה שנים מתארגנת קבוצת אנשי שים למלחמה בכפייה הדתית. אך הם חסרי רי אונים. אין להם שיניים, הם רק נובי חים. וצריך לנשוך. הדתיים מחזיקים הי טב ברסן שלנו כי יש להם שיניים חדות והם נושכים.

זאב גזע, חולון

המיליונרים

לוא רצה פנחס ספיר לא היו כל הת ייקריות. שרה-האוצר, שר המיליונרים בי ישראל, הוא העשירי בהתייקרויות, ואז השכירים נעשים יותר עניים והמיליונרים של ספיר יותר עשירים. אוי לסוציאליזם של ספיר, מאירים, ברליבים ושמשיהם מפ"ם! ד"ר רענן מילדשט, נתניה

פירסומת

כיום שיישי ה-2.273, ציפיתי בתוכנית הטלוויזיה יומן השבוע, ושמתחיל לראות שהחלו שידורי הטלוויזיה המסחרית בארץ. כוונתי לקטע בו הוצגה פירסומת לחברת פד, במיסגרת הכתבה על מחירי חלקי-חילוף למכוניות. בכתבה נראו בזו אחר זו מכוניות פד מדגמים שונים וסמלי פד על חלקי הי חילוף. אשמח לדעת את הכתובת להזמנת פרסומת "חינם" למוצרים אחרים. מירה ווהפשטיין, חיפה